

The background of the book cover is a photograph of a person's lower body and hands. The person is wearing a dark blue pleated skirt and a grey sweater with orange and red speckles. Their hands are visible at the bottom, with the left hand wearing a gold ring. The background is slightly blurred, showing green foliage.

18+

Віолета Лосева

ЕКОНОМКА

Переклад
українською — Ольга Блик

Віолета Лосєва
Економка. Переклад
українською – Ольга Блик

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=39491066

ISBN 9785449396198

Аннотация

Перший переклад українською мовою здійснив Василь Дронь. Дякую тобі, мій перекладачу, за підтримку, занатхнення і за те, що ти взявся за справу, якою ніколи не займався, і зрозумів навіть те, що було між рядків. Остаточний переклад здійснила Ольга Блик. Спасибі тобі, моя дівчинка, за професіоналізм, небайдужість, скрупульозність і любов до української мови.

Содержание

Замість передмови	5
ЕКОНОМКА	7
I	8
II	16
III	27
IV	34
V	45
Кінець ознайомительного фрагмента.	48

Економка
Переклад українською –
Ольга Блик
Віолета Лосєва

Ольга Блик *Переводчик*

© Віолета Лосєва, 2018

© Ольга Блик, перевод, 2018

ISBN 978-5-4493-9619-8

Создано в интеллектуальной издательской системе Ridero

Замість передмови

«Економка» («Домработница») – це повість зі збірника «Мене звати Жаклін. Розповіді з минулого та інші малюнки печальних дам».

Перший переклад українською мовою здійснив Василь Дронь.

Дякую тобі, мій перекладачу, за підтримку, за натхнення і за те, що ти взявся за справу, якою ніколи не займався, і зрозумів навіть те, що було між рядків.

Остаточний переклад здійснила Ольга Блик.

Спасибі тобі, моя дівчинка, за професіоналізм, небайдужість, скрупульозність і любов до української мови.

...За давніх часів, коли копірайтинг ще не звався копірайтингом, (а про франчайзинг, мерчендайзинг, стрімінг та коучінг взагалі ніхто не чув), я писала просто оповідання та статті.

Зараз схотілося якось елегантно «підрихтувати» їх, прикрасити, зробити більш співзвучними сьогоднішньому дню.

Але... Я ж себе знаю (сподіваюся, що знаю)...

Варто тільки почати, і каменя на камені не залишиться від цих оповідок, які чомусь і для чогось були написані більше десяти років тому...

До того ж немає нічого більш безглузлого, ніж спроба вмістити старі слова у нові форми і навпаки... Все одно що змі-

нювати дату на етикетці...

Це продукти і послуги можна кілька разів перепакувати, а есе і новели – на жаль, ні...

Крім того, мені просто шкода їх... Нехай живуть! Не факт, що з корективами вийде краще...

Це зараз я веду себе більш розважливо, а пишу – легко-важно...

Тоді все було навпаки...

Тому...

Нехай в минулому все залишається як є. Його все одно не змінити.

Отже...

ЕКОНОМКА

I

– Елечко, посидь зі мною.

Тамара просить так благально, що я погоджуюсь залишити прибирання і, знявши гумові рукавички, сідаю на краєчок крісла. Вона сидить на веранді, що засипана жовтим кленовим листям, і дивиться вдалину. Коли осінь тільки почалася, я намагалася змитати опале листя, але Семен Михайлович вирішив, що це непотрібно – вони так чудово виглядають на землі??? На веранді і нікому не заважають. І зараз наш будинок та двір просто потопає в листі. Звичайно, коли підуть дощі, їх доведеться прибрати, але, поки що, я милуюся разом з усіма – ми живемо, немов в казці.

Тамара прямо проситься на полотно художника: витягнувши ноги в світло-рожевих штанях, злегка похитуючись у плетеному кріслі, вона курить довгу сигарету, а на обличчі її відображено всі муки світу.

– Як я втомилася від усього цього, – вона киває в бік будинку, – іноді мені хочеться зібрати речі і зникнути кудись, де мене ніхто не знайде.

У мене на язик так і проситься «А що тобі заважає?», але, звичайно, я мовчу. Я розумію, що у багатих теж бувають чорні дні, але не думаю, що грати переді мною мученицю – це доречно.

Можливо, моя думка хибна. Я точно знаю, що живеться їй

несолодко, хоча дев'ятсот дев'яносто дев'ять жінок з тисячі, напевно, тільки мріють про таке життя.

– Елечко, скажи, у чому ти знаходиш розраду, коли тобі зовсім погано?

Я не можу сказати, що у мене зовсім немає схильності до самокопання, але Тамарині питання мене просто дратують. Я її не люблю. А відповідати щось потрібно. До того ж, потрібно відповідати так, щоб їй сподобалося. І боронь боже почати суперечку!

Я не люблю її за те, що вона красива і багата. Не люблю, тому що вона може вважати мене прислугою. З іншого боку, якщо приходять гості, і хтось намагається звернути на мене увагу, Тамара називає мене «дівчиною, яка допомагає по господарству». За три тижні роботи тут вона мене жодного разу не образила, жодного разу не зробила зауваження (хоч, звичайно, було за що – я ж не професійна домробітниця, тобто економка).

Спочатку вона мене просто не помічала. А останнім часом у неї стало з'являтися бажання поговорити зі мною відверто, поговорити на особисті теми. Я і сама люблю заглиблюватися в жіночі проблеми, але у випадку з Тамарою я весь час відчуваю її бажання почути від мене слова захоплення або побачити мою заздрість. Напевно, якби я сказала «ох, якби ж мені так», вона почувалася б щасливою. Думаю, що розумію я її теж дуже добре, хоча бажання якось зачепитися в цьому житті у нас з нею закінчилося по-різному. У неї – вдалим за-

міжжям (правда, її багатому чоловіку, а моєму роботодавцю, скоро виповниться п'ятдесят років). У мене – роботою економкою в їх величезному будинку. Але, в чомусь, ми, напевно, схожі, і вона могла би бути моєю подругою, якби не була тут господинею.

На мою думку, її бажання поговорити зі мною про життя зраджує в ній відсутність справжнього аристократизму – англійський лорд ніколи не став би обговорювати з прислугою своє сімейне життя.

– У тебе буває такий стан, коли тобі зовсім нічого не хочеться? – запитує Тамара.

– Буває, – відповідаю я, розуміючи, що вона не чекає на моє співчуття. Їй хочеться послухати про те, як погано мені, щоб на моєму тлі відчувати себе королевою, яка втомилася від вечірок та шанувальників. Якби я була хитрішою, наші стосунки могли б бути теплими. Але, я просто фізично не можу терпіти, коли мене жаліють, тому відповідаю коротко:

– Буває, але рідко.

Насправді це буває досить часто. Та я не хочу робити їй приємно. Тамара зітхає.

– Хочеш соку? – Вона робить ще одну спробу «подружитися».

– Ні, дякую, – відповідаю я і чую, як в кімнаті дзвонить телефон.

Я відповім, – Тамара ліниво встає і, похитуючи стегнами,

заходить до будинку. Роль мучениці на сьогодні закінчилася. Я підхоплюю склянку та попільничку і продовжую прибирання.

...Знаходитися в їхній спальні мені якось ніяково, хоч я і маю на це повне право – заходити туди, природно, в денний час. Чомусь мені здається, що це спальня двох людей, які не люблять одне одного. Мені заважає величезне дзеркало навпроти ліжка, розташоване таким чином, що як не повернись, ти все одно побачиш себе. Не думаю, що Семенові Михайловичу в п'ятдесят років так вже хочеться побачити свій далеко вже не юний животик поруч з ідеальними формами Тамари. Напевно, це було її бажання – зробити зі звичайної спальні залу для презентацій. Але я, звичайно, можу помилятися.

Я витираю пил з комода і складаю до шафи випрасувану білизну. Покривало неохайно кинуте на ліжко і мені доводиться його поправити, а заодно і побачити розкішну піжаму, недбало засунуту під подушку. Я не знаю, що робити з цією піжамою – покласти в шафу, скласти на стілець, залишити під подушкою чи кинути в брудну білизну. Попервах я, мабуть, ставила надто багато питань з приводу того, що можна, і що не можна, і, тому, після того, як Семен Михайлович сказав мені «Роби, як вважаєш за потрібне», я приймаю рішення сама. Нехай лежить там, де лежала.

На туалетному столику тисяча флакончиків. Половину назв я навіть не знаю. Мені дуже подобаються Тамарині парфуми.

ми – єдине, який змушує мене іноді побути біля неї довше. Я бачу кілька флаконів біля дзеркала і, треба визнати, бо-рюся з бажанням побризкатися парфумами. Але стримуюся. Думаю, що ніхто не помітив би відсутності кількох крапель парфумів, а навіть, якби помітив, вони б навряд чи стали піднімати шум через це, але за три тижні роботи тут, я вже сформулювала для себе декілька принципів, один з яких – не проявляти цікавість і не користуватися чимось без дозволу.

Я оглядаюся і знову бачу себе в дзеркалі на тлі бездоганного порядку в кімнаті. Вони не заходять сюди цілий день, але ввечері, напевно, їм буде приємно. Я намагаюся полюбити свою роботу. Я переконую себе, що працюю для того, щоб людям було приємно зайти в кімнату. Хоча десь в глибині душі, я розумію, що СЛУЖИТИ – це абсолютно не моє, і я ставлюся до своєї роботи з гумором.

Спускаючись сходами я чую розмову Тамари по телефону. Знову ситуація, в якій мені належить розібратися. Я ненавиджу, коли хтось чує мої розмови, навіть якщо це пусті балачки. Я можу повернутися в спальню і почекати там, але я не знаю, як довго вона буде розмовляти. Я можу постояти на сходах і не слухати того, що вона говорить. Я можу пройти повз неї, але не знаю, чи сподобається це їй.

Я вибираю друге і зупиняюся на верхній сходинці. Якщо вона побачить мене тут, вона може подумати, що я підслуховую.

– Завтра я не зможу, – тихо каже Тамара, – тільки якщо з самого ранку. Після обіду у нас гості. Сьогодні? Добре, зараз запишу.

Вона щось пише, притиснувши трубку до плеча, потім вивирає листок з блокнота і ховає його в кишеню брюк.

Я починаю спускатися сходами і по її напруженому погляді розумію, що мені не потрібно це було чути. Тамара проводить мене очима. Я дивлюся на неї одним з найтупіших своїх поглядів і вмикаю пилосос. Мені залишилося прибрати в холі і тоді можна їхати за продуктами.

– Я сьогодні сама поїду в магазин, – заявляє Тамара, – напиши мені список і я все привезу.

Я даю їй повний список того, що потрібно купити, і зітхаю з полегшенням, закриваючи ворота за її яскраво-червоним Вольво. Я люблю їздити за покупками для них, мені подобається ходити по супермаркету і, не думаючи про те, що скільки коштує, купувати найдорожчі і найкрасивіші продукти, але сьогодні мені хочеться, щоб вона швидше поїхала, тому я з радістю поступаюся правом з'їздити в магазин. Вона так рідко де-небудь буває, «бідолашка»!

Я люблю залишатися в цьому будинку одна. Тоді я ходжу кімнатами і уявляю, що це мій власний будинок. Я «розставляю» меблі так, як мені хочеться, я «мінюю» жалюзі на портьєри, я «прибираю» з холу вісім з десяти картин, розвішаних на стінах, я «облаштовую» студію замість спальні. У перший день будинок здався мені просто палацом, потім,

за старою звичкою, я почала шукати недоліки. Зараз мені здається, що цьому будинку не вистачає турботливої руки-Семен Михайлович їде рано, приїжджає пізно і зайнятий зовсім іншими справами. У Тамари хороший смак, і вона дуже старанно стежить за своїм зовнішнім виглядом і здоров'ям, але у неї немає бажання зробити затишним цей будинок. Я розумію, що я для них- це просто елемент красивого життя. Нагальної потреби тримати економку, так само як і садівника, у них немає.

Мені подобається спостерігати за ними. У Семена Михайловича двоє дітей від першого шлюбу, перша дружина, його ж віку, і купа родичів, які розраховують на його допомогу. Я поки що ні з ким не знайома, але сподіваюся побачити всю цю компанію в суботу на його п'ятидесятиріччя. Мабуть, усіх, крім колишньої дружини. Хоча я не здивуюся, якщо він запросить і її- мені подобається його прагматичний підхід до всього.

Я працюю тут уже три тижні. До цього я кілька років була вчителькою в школі, що, напевно, зіграло вирішальну роль у рішенні Семена Михайловича взяти мене на роботу – він, напевно, сподівається, що Тамара коли-небудь народить дитину. Я додумалася до цього сама, після того, як він довго розмовляв зі мною, розпитуючи що я вмію і знаю.

Так, індустрія підготовки гувернанток та покоївок у нашій країні поки що не розвинена, і, тому багатим людям доводиться підбирати собі персонал серед зубожілої інтеліген-

ції, до якої належу і я.

II

Тамара повертається години через три збуджена, весела, немов рукою зняло смуток, який був удень. Ми разом дістаємо покупки з багажника, і вона щебече без утаву.

– Я купила новий гель для душу, зараз покажу.

Я з цікавістю розглядаю покупки, тягну все на кухню і починаю розкладати по поличках і шафках.

Мені подобається, коли у Тамари гарний настрій, але в холі я знову бачу її в сльозах. Вона стоїть біля дзеркала і тремтячими руками намагається прикурити. Мені хочеться запитати її просто «чого ридаєш?», Але, дотримуючись нейтралітету, я ввічливо киваю їй і проходжу знову до кухні. Тамара з тих людей, які люблять плакати «на публіку». З мене, наприклад, не видавиш і сльозинки, якщо поруч хтось є. Не розумію, як можна виставляти напоказ свої переживання, не кажучи вже про сльози.

– Елю, якби ти знала, як мені все набридло, – Тамара заходить на кухню, сідає за стіл і наливає дві чашки кави.

– Ви чимось засмучені? – питаю я.

– Сідай, вип'ємо кавусі, – запрошує вона і шепоче, – мене тут всі ненавидять.

– Хто? – Я теж переходжу на шепіт.

– Всі! – Тамара зривається на крик.

– Семен Михайлович вас дуже любить, це видно, – обе-

режно кажу я.

– Я втомилася від такої любові. Він подарував себе всім. Їм усім від нього щось потрібно. На мене він не має часу. Я не можу сидіти вдома цілими днями... Я не для того виходила заміж, щоб сидіти вдома і дивитися в стінку. Мені нікуди одягнутися пристойно. Він нікуди мене не водить...

– Напевно, він працює, – м'яко помічаю я.

– Звичайно, працю-ю-ює, – передражнює вона, – тільки коли щось потрібно Ніці або Вадиму, то у нього завжди знаходиться час для них.

Ніка і Вадим – це діти Семена Михайловича від першого шлюбу.

– Це ж діти, – кажу я.

– Ну то й що? Я ж не проти того, щоб вони тут жили! – обурюється Тамара.

Я дипломатично мовчу, думаю, що навіть якби Тамара і була проти, на рішення Семена Михайловича це ніяк би не вплинуло.

– Тим більше, – продовжує Тамара, – Вадиму вже дев'ятнадцять. І він не дитина. Я пропонувала Семенчику, щоб він купив Вадику квартиру, а Ніка могла б жити зі своєю матір'ю!

Якась фальш відчувається в її тоні, голосі, словах. Мені здається, що її пропозиції з приводу того, де жити дітям, не зустрінуть розуміння у Семена Михайловича. І Тамара це прекрасно знає. Але для мене вона продовжує грати роль ка-

призної красуні.

– Він встигає все. Зустрітися з Аллою, хоча бачить Бог, їй це не потрібно. Поговорити з Вадимом, посидіти з Нікою. І тільки до мене черга доходить востаннє, – Тамара розуміє, що фраза вийшла не надто красивою і швидко додає, – Про мене він не турбується.

Можливо, я несправедлива до Тамари, але мені її не шкода. Все, що вона говорить, звучить якось неприродньо. Що я повинна відповідати? Знову плести солодку маячню про те, як він її любить? Я сумніваюся, що Тамара зможе оцінити Семена Михайловича, який зумів досягти успіху в житті і зберегти нормальні стосунки зі своєю колишньою сім'єю. Я розумію, що Тамарі не подобається його рішення про те, що діти будуть жити з батьком. Їй набагато краще було, коли Ніка і Вадим жили зі своєю матір'ю. Але тепер – і Тамара про це знає – Алла їде до Франції – «Навіщо їй Франція, цій старій бабі?», А «діточки» будуть жити з татом.

Тамара ще раз схлипує і закурює чергову сигарету.

– Вони мене всі ненавидять, – повторює вона вже більш спокійно.

– Ну що ви, – кажу я, – просто до цього потрібно звикнути, – у нього є сім'я і з цим нічого не поробиш.

– Його сім'я – це я, – переконує мене Тамара, і я розумію, що мені краще взагалі мовчати. Бо ж розмова не буде кінця, – Я ж не проти того, щоб він спілкувався з дітьми...

За вікном кухні догоряє теплий осінній день. Я витираю

стола і прощаюся з Тамарою. Вона дивиться на мене, як на людину, яка не здатна зрозуміти всіх її переживань. Але я – суцільна нейтральність. Тамара зітхає і йде. Листя продовжує падати, беззвучно опускаючись на ледь зігріту осіннім сонечком землю. Мені подобається тиша навколо.

...Я прислухаюся до себе... Не можу позбутися відчуття, що зробила крок назад. Все ж радянське виховання зробило свою справу – сфера обслуговування це сфера обслуговування. Хоча, по суті, чим відрізняється робота економки від роботи, наприклад, перекладача? Можна сказати, моя робота навіть більш творча. Але все одно... щось тисне. Відчуття того, що це явище тимчасове, не проходить. Напевно, я ніколи не зрозумію, як можна бути економкою все життя...

Я приходжу до Сергійка. Це мій старий друг. Захоплення психологією сприяло тому, що він опинився в повному андеграунді – працює сторожем, а у вільний від роботи час здійснює свої експерименти. Коли я приходжу до нього, він змушує мене пройти крізь «енергетичну рамку» – це конструкція, що нагадує турнікет в аеропорту, через який проходять пасажери і який дзвенить з приводу і без.

Я не кидаю дружбу з Сергійком, хоча сприймати його висновки з кожним разом стає все тяжче. Перш ніж влаштуватися на роботу до Семена Михайловича, я зайшла до нього і отримала відповідь:

– Сьогодні ти – це 28 відсотків злості, 40 відсотків розгубленості і 32 відсотки протесту.

Зазвичай, після того, як людина проходить через його енергетичну рамку, Сергійко кидається до свого комп'ютера. Нікому, крім нього, не дозволяється заглядати в екран. Тобто кожен повинен сприймати його слова як істину і не сумніватися.

Іноді він змушує постояти в рамці довше. І тоді можна почути його бурмотіння:

– Прибрати сумніви... Додати впевненості в собі... Позбавитися від забобонів...

Потрібно сказати, що у більшості колишніх друзів Сергійка його захоплення викликає посмішку або роздратування. Та й друзів у нього не так вже й багато. Сергійко ображається. Я приховую посмішку і, тому удостоююся честі бути оціненою за всіма параметрами.

Тиждень тому у мене було 12 відсотків радості та 12 відсотків відчаю. На моє запитання, як таке можливо, Сергійко легко відповідає:

– Так буває завжди. Радість не може бути безмежною. Людина, що складається з однієї радості – це не жива людина. У тебе такого, думаю, просто не може бути.

– Чому?

– Тому, що ти бачиш те, що відбувається навколо. Ти ніколи не помічала?

Сергійко заглиблюється в розпитування. На жаль, я починаю згадувати випадки, коли чуже горе псувало мені настрій на кілька днів, знецінюючи мої успіхи – старенька в магазині,

яка перераховує копійки на тремтячій долоні, дитина, якій не вистачило грошей на морозиво, дівчинка, яка відстала від екскурсійного автобуса...

– Ось бачиш? – каже Сергійко, – і це не випадково. Грань між нормою і відхиленням дуже хитка. Та й хто має право встановлювати норми?

Я не завжди розумію те, про що він говорить. Але іноді, беручи участь у дослідженнях, я бачу, що деякі його думки дійсно підтверджуються різними життєвими ситуаціями.

– Добре, – кажу я, – радість і прикрощі – це зрозуміло. Радість і смуток – це теж, в якійсь мірі, сумісно. Але радість і відчай? Як таке може бути?

– Вони у тебе знаходяться на різних полюсах, – пояснює Сергій, – і те й інше займає менше чверті твоєї свідомості... Між ними – область переходу...

– А що в ній?

– Над цим ще треба попрацювати, – відповідає мій друг і порадник.

Він довго дивиться у свій комп'ютер, і я тихо залишаю його квартиру. Я знаю, що його не можна відволікати під час роботи.

Я завжди вважала себе людиною, яка викладає думки на папері набагато успішніше, ніж в усній формі. Саме тому, в той час коли я опинилася в цьому будинку – не надто близько до інтелектуальної праці – я і вирішила занотовувати все, що відбувається в родині, яка найняла мене на робо-

ту, і, якій я розраховую служити вірою і правдою до того часу, доки мені не набридне витирати їхній пил, купувати для них продукти, мити місця загального користування і посміхатися усім підряд, незважаючи на те, який настрій у мене на даний момент.

...Причина моєї появи у цій родині надто вже прозаїчна – після розлучення з чоловіком я опинилася у нього «в боргу» і борг цей потрібно виплатити протягом найближчого року, інакше доведеться продавати квартиру і половину від виручених грошей віддавати йому. Після розлучення я опинилася перед вибором – працювати, як і раніше, вчителькою в школі з перспективою в один прекрасний день бути виставленої на вулицю з власної квартири або йти заробляти гроші будь-яким способом. Природно, я вибрала друге, а добрі друзі допомогли мені влаштуватися на не надто престижну, але добре оплачувану роботу.

Платить мені Семен Михайлович – прекрасна людина, яку я дуже поважаю за те, що він за три тижні спілкування жодного разу не продемонстрував мені, що я – прислуга, і навіть висловив своє захоплення тим фактом, що я, молода жінка, не «приклеїлася» до чергового мачо, який міг би вирішити мої проблеми, а сама заробляю собі на життя. У глибині моєї душі жевріє надія, що коли-небудь Семен Михайлович побачить у мені не тільки вміння догоджати йому і його родині, але і певні ділові якості. Побачить і запросить попрацювати в його фірмі. Але це, звичайно, лише мрії.

Семен Михайлович керує великою компанією, вдома буває вкрай рідко і зовні нагадує класичного бізнесмена – си-вий, імпрезантийний, у випрасуваному костюмі, суворий і небагатослівний. Він, мабуть, добре знає ціну собі, та й усім іншим теж. Він в міру любить себе, багато читає і добре знає справу, якою займається. У нього тонкі губи і сітка зморшок під очима – напевно, в молодості він любив посміхатися, поки життя і статус не змусили його бути серйозним. Він невисокий і накачаний, наскільки можна бути накачаним в п'ятдесят років. По його фігурі видно, що за нею ретельно стежать.

Від першого шлюбу у нього двоє дітей: Ніка і Вадим. Його першу дружину я бачила тільки раз, та й то поспіхом, коли вона приїжджала до нього в новий будинок і навіть не подивилася в мій бік. Тепер я розумію, що не представляю для неї ніякої небезпеки – його друга дружина, Тамара, є каменем спотикання у стосунках між ними.

Аллі вже далеко за сорок, і це добре видно. Вона модно вдягнута і ретельно зачесана, але туфлі на низьких підборах і простора блуза зверху дорогих брюк показують, що вона вже більше піклується про те, щоб їй було зручно. Риси обличчя у неї дрібні та приємні. Вона інтелегентна й пихата, як і належить бути дружині (навіть колишній!) процвітаючого бізнесмена.

За деякими зауваженнями садівника я зрозуміла, що з Аллою Семен Михайлович прожив двадцять років, і вона

була з ним поруч, «пліч-о-пліч» весь час, поки він проходив період становлення, робив помилки, виправляв їх і пробивався нагору. Вона була йому вірною подругою багато років і – це ще більш прикро – як тільки він став на ноги, їй довелося відступити, тому що з'явилася Тамара – істота красива, манірна та ефектна. Вона витіснила сім'ю з серця Семена Михайловича дуже швидко. Мало того, він не просто закрив роман з нею, а розлучився з Аллою і одружився на Тамарі.

Як я зрозуміла, саме для життя з Тамарою Семен Михайлович і купив цей величезний будинок. Але через кілька місяців після розлучення нестямна від горя Алла знайшла собі роботу у Франції (Тамара вважає, що не без допомоги колишнього чоловіка) і, вирішила, що діти на час її відсутності повинні переїхати до Семена Михайловича.

Наш будинок – я не можу позбавитися від звички називати його «нашим» – розташований у лісі, в 12 кілометрах від міста. Це сучасний двоповерховий котедж. Навколо будинку – кілька плодових дерев, живопліт, вимощені цеглою доріжки і прозорий осінній ліс. У будинку все дуже новеньке, красиве і дороге – на кухні блиск і срібло, у вітальні благородна напівтемрява, у спальнях – тиша і кругом – багатство, багатство і ще раз БАГАТСТВО. Навіть туалетний папір у них якийсь особливий – незвично м'який і з картинками.

Думаю, Тамара теж не звикла до подібної розкоші – іноді

я бачу її, коли вона розглядає ту чи іншу штучку. Я роблю два висновки – по-перше, вона теж не з «багатеньких», і, по-друге, вона не брала участі у створенні цього будинку.

З розповідей садівника, а також з деяких зауважень Тамари і фотографій, я зробила висновок: Ніці тринадцять років і це звичайна худенька, нічим не примітна, дівчинка з довгим попелястим волоссям і стандартними для її віку примхами. Я сподіваюся побачити її на святкуванні ювілею Семена Михайловича, і ще я сподіваюся, що вона не стане командувати мною.

Про Вадима поки нічого сказати не можу. На фотографіях, які мені показувала Тамара, це дев'ятнадцятирічний солодкавий красень з маленькими чорними вусиками і байдужою усмішкою. Тамара так наполегливо намагалася мені нав'язати думку про те, яким монстром є Вадим, що я мимоволі, відчуюю до нього щось на зразок симпатії. Якщо він так не подобається Тамарі, то я не виключаю, що ми з ним знайдемо спільну мову.

Завтра вони приїжджають до нашого будинку. Ніка з Аллою відпочивали на Майорці і сьогодні повинні були прилетіти. Вадим з Італії прилетів тиждень тому, але до нас не заїхав жодного разу.

Завтра я їх побачу, а післязавтра Семену Михайловичу виповнюється п'ятдесят, і мені хочеться, щоб перше свято в цьому будинку запам'яталося їм усім. Я постараюся.

III

Восьма година ранку. Я під'їжджаю до будинку. Моя старенька машинка їде повільно, але я вмію радіти дрібницям – осінь, тепле сонечко, радіо «Шансон». Що не кажи, дорога – як у казці! У мене є робота, яка у всьому світі вважається не менш престижною, ніж всі інші, у мене є новий костюм, який я одягла сьогодні перший раз, у мене сьогодні перша зарплата, яка, я сподіваюся, допоможе мені змиритися з моєю роботою. Я знаю, що це не назавжди.

Семен Михайлович виїжджає з двору. Я блимаю йому дальнім світлом і посміхаюся. Він, як завжди, при краватці і світлому костюмі – сива, сувора красива людина. Він киває мені, і я активно махаю йому рукою.

Я знаю, що на Тамару завтра чекає важкий день. Іменини Семена Михайловича – це перший високий прийом, де господинею буде Тамара. Вона розраховує на мою допомогу і я, звичайно ж, не підведу її.

А сьогодні головне випробування – приїзд дітей.

Тамара нервується.

– Подивися, чи все готово в їхніх кімнатах, – зі злістю в голосі говорить Тамара, – мені було сказано перевірити, чи достатньо добре пахне у спальнях. Уявляєш?

Я дивуюся, як Тамарі вдається повністю приховувати своє ставлення до ситуації, коли вона говорить з Семеном Михай-

ловичем. Якщо вони поруч, здається, що це найбільш любляча у світі пара.

– Я ще вчора все приготувала, – відповідаю я. Тамара не помічає мого костюма.

Я, звичайно ж, одягала його не для неї, але чомусь думала, що вона зверне на нього увагу. Цей костюм я купила місяць тому, але не одягала його жодного разу – не було приводу. Між іншим, ця річ для мене цінна, як спогад про ті часи, коли я могла рахувати ГРОШІ, а не копійки. Я купила його, знаючи, що найближчий рік не буду робити ніяких великих покупок. Лише якщо буде гостра необхідність.

Але за три тижні моєї роботи в якості економки я зрозуміла, що, переступаючи поріг цього будинку, я залишаю свою шкалу цінностей десь у саду і мимоволі починаю думати і діяти, виходячи з понять і правил мешканців цього будинку. Те, що залишається для мене дорогим і красивим в моєму повсякденному житті, стає абсолютно неважливим, варто мені зустріти Тамару або Семена Михайловича. У Тамари, напевно, таких костюмів ціла дюжина, чому вона мала помітити мій?

Я згадала, як купувала його – мою світло-бежеву дивовижу: вузька спідниця до середини коліна і короткий жакет. За аналогією з маленьким чорним платтям, він висів у мене в шафі під назвою «маленький світлий костюмчик». Тоді мені здавалося, що попереду – тільки прибирання, брудні ганчірки та претензії господарів. А зараз, мушу зізнати-

ся, я можу сказати, що моє життя в цьому будинку цілком стерпне. Кожен з мешканців – готовий персонаж якоїсь драми, вологе прибирання я роблю в рукавичках, і я вже освоїла майже всі пристрої, які є в будинку для того, щоб полегшити життя господині (я вважаю, економки).

Тамара ігнорує мій вигляд. Вона сьогодні одягла темно-вишневу довгу спідницю, яка робить її повною, а на обличчі – товстий шар косметики, але все якось недбало, нібито зроблено поспіхом.

Вона закурює і сідає біля мене на кухні. Перед нею – пляшка коньяку і маленька чарочка, зовсім не коньячна.

Я мовчу.

– Я маю право випити, якщо мені здається, що ось-ось застуджуся? – питає Тамара, немов продовжуючи розпочату з кимось суперечку.

– Може, не з самого ранку? – обережно кажу я, хоча мені абсолютно все одно, в який час дня вона п'є коньяк.

– Елю, мені хочеться піти з дому, – каже Тамара, – скажи, чому я повинна їх зустрічати, пригощати, приділяти їм час?

Я мовчу, намагаючись не дивитися в її бік. Мені потрібно перевдягнутися – не буду ж я робити прибирання у світлому костюмі?

– Мені потрібно закінчити раніше? – питаю я.

– Не поспішай, – відповідає Тамара, – не велика честь. Слухай, ну що ти мов робот? Випий кави, розслабся.

– Дякую, – кажу я. Пару днів назад я почула, як Тамара

розповідала Семену Михайловичу про те, як ми з нею «бавилися коньячком» – суцільна маячня, я пила тільки каву. Я розумію, що вона хоче якось завуалювати свої недоліки в його очах і нібито закликає мене в свідки. Але мені не подобається, коли хтось щось робить за мій рахунок. Тим більше що Семен Михайлович не з тих, хто буде розпитувати, а у мене так і не було нагоди пояснити, що я не пила його коньяк, і що я не п'ю взагалі.

Мені дуже подобається «моя» кухня – вона обладнана найсучаснішою технікою. Тамара, здається, навіть не знає, як і що вмикається. Але я, здається, не дарма викладала математику три роки – підхід до техніки у мене все-таки є. Готувати на цій кухні – одне задоволення. Я хочу, щоб вона швидше пішла до себе, а я змогла б перевдягатися, поприбирати і почати готувати обід.

– Завтра з ранку привезуть все для вечері, – каже мені Тамара, – подивишся, чи всього вистачає.

– Добре, – відповідаю я. Я звикла відповідати за все. Якщо завтрашня вечеря на мені – я і повинна була складати список страв і продуктів, і тоді я була б впевнена, що всім всього вистачить. Але Семен Михайлович замовив все сам в дорогому ресторані, не підключаючи до цього ні мене, ні Тамару, і я вже не зможу ні на що вплинути. Крім їжі, в ресторані замовлено два офіціанти, які будуть мені «допомагати», як висловився Семен Михайлович. Я трохи помучилась над питанням, чи не соромиться він мене, але потім відкинула від

себе ці дурні думки. Обслуговувати тридцять чоловік, яких він запросив – це, дійсно, важко.

– Уяви, – каже Тамара, – він запросив і свою колишню... Ти таке бачила?

Я такого не бачила, але зберігаю незворушний вигляд.

– Вона сказала, що хоче його привітати, уявляєш? І він вирішив, що кращого часу і місця годі й шукати, як запросити її сюди?

– Ви все одно будете на першому місці, а вона – серед гостей, – обережно кажу я.

– Семенчик називає це «високі стосунки». Я не розумію, – Тамара підливає собі коньяку, – йому хочеться, щоб усім було добре. Уявляєш?

Я уявляю, і могла б додати, що Семену Михайловичу не тільки хочеться, щоб усім було добре, але у нього ще є кошти і можливості зробити так, щоб всім було добре. Мені теж здається дивним, що на дні народження будуть присутні дві жінки. З іншого боку – чому б і ні? Необов'язково бити посуд і ділити виделки! Я ще більше поважаю його за це.

– Можливо, це не так уже й погано, – намагаюся я захистити Семена Михайловича.

– А про мене хтось подумав? – запитує Тамара.

На кухні дзвонить телефон. Вона піднімає трубку і голос, і навіть вираз її обличчя відразу ж змінюються. Тепер вона вже не розлючена левиця, а скривджене дитя.

– Так, Семенчику, це я... Я не сумна... Добре, коханий.

У мене всередині все стискається від страху, що вона знову ляпне що-небудь про наше спільне розпивання спиртних напоїв у робочий (для мене) час. Але Тамара продовжує воркотіти, не згадуючи про мене:

– Так, мій котику, я все зроблю і за всім прослідкую. Я тебе цілую...

Якби мені таким театральним голосом хтось говорив по двадцять разів на день, що він мене любить, я, напевно, засумнівалася б у адекватності цієї людини. Але Семен Михайлович закоханий і, видно, каже щось подібне у відповідь. Тамара кладе трубку з переможним виглядом.

– Звичайно, мене не можна ні з ким порівняти, – задоволено зітхає вона, – доведеться перетерпіти присутність цієї старої баби. Але це – вперше і востаннє! Нічого...

Тамара встає і я, нарешті, можу зайти у свою кімнатку і перевдягнутися. Моя кімната розташована недалеко від кухні, і Семен Михайлович сказав, що я можу навіть переночувати там, якщо раптом мені доведеться затриматися допізна. У кімнатці є маленьке віконце, в яке я бачу, як опадає клен. Взимку, коли опадє листя, напевно, буде видно річку...

Я знімаю костюм і хвилинку розглядаю себе в дзеркалі. Ми з Тамарою – ровесниці, нам обом по 26 років. Але Тамара – модель, і це видно не тільки по її ході та жестах, це написано у неї на обличчі. Я – теж висока і досить струнка, але я – не модель. Та й це не головне. Тамара поставила мету і прийшла до неї! Правда, тепер вона, мабуть, не завжди знає,

що їй робити з цією досягнутої метою. Але вона зуміла скористатися своєю зовнішністю. А я – в економках. Кожному, мабуть, своє...

Я стріплюю волоссям, надягаю робочий костюм і дістаю пилосос.

IV

– Ти готова до комплексного дослідження? – питає мене Сергійко.

– Скільки це займе часу? – Відповідаю я питанням на питання.

– Не став дурних питань, – обриває він мене, – Мова йде не про час.

Я починаю злитися.

– У мене мова іде саме про час, – заявляю я, – якщо ти згоден вкластися в дві години, – я прийду в неділю у другій половині дня.

– Я не можу обіцяти, що закінчу по твоєму сигналу, – коли в голосі Сергійка з'являється сарказм, він стає схожий на найогидніший різновид невизнаного генія.

– Тоді і я не можу обіцяти, що буду сидіти у тебе стільки, скільки тобі потрібно, – вередую я, – мені вставати о шостій ранку в понеділок.

– То приходь в неділю зранку, – наказує Сергійко.

– І до вечора сидіти у тебе? – перепитую я, але він не удостоює мене відповіддю.

Я вважаю, що він міг би досягти набагато більшого, якби працював у групі односторонців. Але він розуміє, що група – це залежність, як мінімум, один від одного. Група – це якісь дедлайни, це узгодженість, це обмін інформацією. Тому він

зважає за краще працювати наодинці.

Його дослідження повинно стати революцією в дослідженнях людських якостей, властивостей і станів. Я не думаю, що йому вдасться хоча б видати свої спостереження і дослідження, не кажучи вже про те, щоб бути визнаним у вузькому середовищі.

Але я не розчаровую його. Це марно. Мені цікаво спілкуватися з ним і я розумію, що у нього не так вже й багато «піддослідних кроликів», які будуть так сумирно нести на собі хрест його експериментів.

...На вечірці Тамара виглядає, мов королева – я ще ніколи не бачила її такою гарною. На ній шикарне майже біле плаття, в волосі – прикраса з діамантами (я не відрізню на вигляд справжні діаманти від скла, але Тамара говорить, що вони справжні), туфлі – просто витвір мистецтва. Вона схожа на наречену і на принцесу одночасно. Дивлячись на неї, згадуєш обкладинки дорогих глянцевих журналів – там завжди такі дівчата – без жодного недоліку. Яким би боком вона не повернулася – вона прекрасна. На обличчі на цей раз палають лише губи – ніжним кораловим сяйвом. Очі майже не нафарбовані і від цього здаються беззахисними. Голі руки – без жодного недоліку, без жодної родимки чи плями – вона тримає з гідністю королеви.

Поруч з нею – Семен Михайлович. Він теж у світлому костюмі. Його сивина поруч з Тамариною юністю виглядає дуже добре. Періодично він нагадує благородного батька, який

привів свою доньку до першого причастя. Але в цілому вони виглядають як щаслива пара.

Двоє офіціантів пригощають гостей напоями, які я невтомно розливаю на кухні. Сюди ж вони приносять використані келихи, і я намагаюся їх мити відразу ж, щоб все встигнути. На свій новий костюмчик я одягла фартух, щоб бути готовою в будь-який момент вийти до гостей (якщо знадобиться) і в той же час не забруднитися і не забризкатись водою (якщо доведеться залишатися на кухні).

Хлопчики-офіціанти працюють професійно, мовчки і послужливо роблять свою роботу і майже не говорять зі мною. Обслуговування, мені здається, в тому і полягає, щоб все було зроблено, але нікому не довелося б замислюватися, як це зроблено і коли.

Мені здається, все йде добре.

Іноді до мене на кухню заходить Ніка і хапає що-небудь зі столу. На мене вона не дивиться, вважаючи, мабуть, що може брати все, що вона захоче. Ніка – худенька, тендітна дівчинка з акварельними очима, нагадує тендітну ляльку. На ній джинси і біла майка – поки що не знаю, чи це принцип – ходити в джинсах, в той час як всі інші одягнуті у вечірні сукні, а вона хоче продемонструвати свою зневагу до компанії. Можливо, просто не було кому підказати їй, що потрібно вдягти з такої нагоди, але тоді мені вже точно потрібно мовчати.

Ніка хапає зі столу листочки петрушки, якими я прикра-

сила м'ясне асорті і меланхолійно жує, сидючи на краєчку столу. Мені, звичайно, не подобається, що вона сидить майже на блюді, але я обираю відсунути блюдо і не зробити їй зауваження.

– Втомилася? – питає вона і це, здається, перше питання, яке вона задає мені з учорашнього дня.

– Ні, – відповідаю я. Я ніколи не надавала значення тому, як до мене звертаються, на «ти» або на «ви», але зараз мені не хотілося б, щоб Ніка мені «тикала».

– Відпочинь трохи, – пропонує вона, дивлячись у порожнечу.

– Я – на роботі, – ввічливо відповідаю я.

– Ха, – Ніка зістрибує зі столу, – думаєш, хтось це оцінить?

– Сподіваюсь, що так...

Вона усміхається і, насвистуючи, мов хлопчисько, прямує до виходу. Я розумію, що їй нікуди податися у цьому великому будинку. Дорослі гості нею не цікавляться, батько зайнятий лише Тамарою, дітей не запрошували. Біля виходу Ніка прихоплює келих з шампанським і виходить на веранду. Я не знаю, чи можна їй пити шампанське, але оскільки ні в няньки, ні в шпигуни мене не наймали, знову мовчу.

Ніка прикриває двері нещільно, і я опиняюся свідком діалогу, який відбувається біля кухні.

– Ну, як тобі це збіговисько парадних ідіотів? – Запитує Ніка у Вадима.

Вадима я бачила тільки мигцем, але я знаю, що він одягнений у елегантний костюм, в одній з кишень якого мелодійно дзвонить телефон. Він не відповідає на дзвінок, а нато-мість звертається до сестри.

– Все нормально. Як завжди.

Він, напевно, хоче дати їй зрозуміти, що для нього такі світські раути – річ звичайна.

– Ти поклав око на цю крелю? – запитує Ніка, і я молю Бога, щоб вона мала на увазі не Тамару. Відповідь Вадима насторожує мене ще більше:

– Як можна! – Вадим додає, – Слухай, я голодний, як вовк. Коли вже покличуть до столу?

Ніка пирхає.

– Всі гості прийшли не для того, щоб їсти, а щоб помилуватися молододою парою.

– Татуньо аж сяє, – зауважує Вадим.

– А поїсти попроси тут, – Ніка, напевно, киває в бік кухні, – у цієї, як її, до речі, звуть, я забула?

– Не прикидайся, – каже Вадим і заходить до мене.

– Кажуть, тут можна чимось підживитись? – Він кривляється, мов підліток, що йому абсолютно не пасує.

Я утримуюся від бажання простягнути йому бутерброд і хвалю себе за це. Ніколи не можна видавати, що ти щось чув.

– Ви щось бажаєте? – Я хочу виголосити це нейтральним тоном, але виходить глузливо.

Моє глузування йому не подобається.

– Дай-но мені що-небудь пожувати, – говорить він зневажливо, кривлячи свої красиві брови, і додає вже більш мирно, – Погано служиш – народ голодний!

Мені хочеться відповісти йому, що тут накази віддає Семен Михайлович, і платить мені теж він, але я стримуюся.

Задоволений своєю перевагою, тим що він може говорити все, що йому заманеться, він посміхається. А я змушена (і він це бачить) мовчати.

Вадим бере з загального блюда шматок шинки і, огидно посміхнувшись, виходить.

Нарешті всі нагулялися по осінньому саду і розсілися в їдальні. З кухні я чую вибухи сміху і фрагменти тостів, які вимовляються на честь ювіляра.

В розпал веселощів я чую, як лунає дзвоник біля воріт. Приїхала Алла.

Вона заїжджає у двір, кидає машину біля воріт і киває мені. Дістає квіти з заднього сидіння і йде до їдальні. Я дивлюся їй у спину, на якій написано передчуття того враження, яке вона збирається справити, завітавши на день народження свого колишнього чоловіка.

...Я чую хор голосів: «О-о, Аллочка» і її кокетливі слова «ну що ви, я – на хвилинку».

Я заходжу до їдальні і ставлю новий прибор. Місце Алли виявляється дуже далеко від іменинника, на іншому кінці столу.

– Аллочко, тост! – Командує хтось із гостей. Її тут знають

майже всі – багато років вона була господинею на таких святах.

– Ну що тобі сказати, милий, – Алла встає з келихом в руці, а я завмираю біля стінки, дивлячись на обличчя Тамари – вона не така досвідчена левиця, як Алла, і явно програє на її фоні. Тамара дивиться в стіл і міцно стискає руку Семена Михайловича – так міцно, що навіть якби він захотів вирватися, йому б це не вдалося. Семен Михайлович, природно, дивиться на Аллу. Я знову захоплююся ним – жоден м'яз не здригнувся на його обличчі, він, здається, нічого не боїться – ні незручної ситуації, ні скандалу. Алла насолоджується ситуацією: «Я бажаю тобі щастя, милий. Щоб твоє подальше життя було нітрохи не гірше, ніж колишнє. У нас з тобою починаються нові часи! Давай побажаємо одне одному удачі!»

Алла піднімає келих, і Семен Михайлович змушений підійти до неї, щоб почаркуватися. Тамара покривається плямами і з неприхованим жалем випускає його руку.

Він підходить до Алли і ситуація складається так, що він змушений (мені хочеться так думати) нахилитися до неї і поцілувати її.

Тамара при цьому дивиться на них зневажливо, і я не знаю, яка сила змушує її тримати виделку в руці, а не запустити нею у свого чоловіка, який цілується зі своєю колишньою дружиною.

Алла теж тягнеться до нього губами, а потім дбайливо стирає помаду з його щоки.

– Аллочка, ти чудово виглядаєш, – вигукує хтось із гостей і Аллочка посміхається з почуттям повної перемоги над Тамарою.

– Я стараюся, – промовляє вона, – ти ж знаєш, я їду в Париж наступного тижня!

– Я завжди знав, що ти випередиш Семена, – жартує хтось, – Париж – це твоє місто!

Алла знову посміхається, мовчки погоджуючись.

Розваги тривають. Я дивлюся, чи все в порядку, хлопчики-офіціанти працюють чудово, і я розумію, що мені тут робити нічого. Йдучи, я краєм ока бачу боротьбу рук під столом – тепер Семен Михайлович хоче взяти Тамару за руку, а вона виривається. «Дитячий садок!» – думаю я і йду на кухню.

Тут гарно. Основні страви вже на столі і в кухні відносний порядок. Я наливаю собі каву і дивлюся у вікно. Буде час, коли на таких святах головною героїнею буду я. Потрібно лише почекати.

Мені шкода Тамару.

Коли вона забігає на кухню, на обличчі її видно злість разом із розгубленістю – суміш дуже невдала для її ніжného личка.

– Ти б так зробила? – доскіпається вона до мене, – Ти б приперлася на день народження колишнього чоловіка?

Гості чудово веселяться без Тамари. Напевно, ніхто навіть не помітив її відсутності. Вдосталь намилиувавшись її кра-

сою, вони перейшли до веселої розмови, а Тамарі стало нудно.

Я не підтримую зі своїм колишнім чоловіком ніяких відносин, тому мені важко відповісти на її запитання. Не думаю, що Алла ловить кайф від цієї вечірки, але їй явно потрібен був цей хід. І вона знає, що робить. Тамара, як багато красивих жінок, розумом своїм може дійти тільки до половини справи. Глибини чиєїсь підступності їй недоступні. Вона і зі своєю підступністю не може розібратися до кінця. Мені шкода її, але думаю, зараз мій жаль їй не потрібен.

– Ні сорому, ні совісті, – аж палає Тамара.

– Ви така красива, – обережно кажу я, не знаючи, як її втішити.

– Слухай, давай будемо на «ти»? – несподівано пропонує Тамара. – Коли мені говорять «ви», я відчуваю себе у віці Клари Цеткін.

Я мало що знаю про вік Клари Цеткін, але розумію, що Тамарі зараз не вистачає подружки її віку – гості всі набагато старші і їм зручніше вважати Аллу дружиною Семена Михайловича.

– Добре, – погоджуюсь я. Дійсно, так набагато простіше.

– Ну що робити, скажи? – питає вона.

– Будь поруч, – раджу я.

– Так втомилася я грати цю наївну дурепу, – зітхає Тамара. – Вона, гадина, знає, що робить. Дітки ж її залишаються тут. Ні, подумай, як тобі це подобається? Вона вирішила

поїхати в Париж, а дітей кидає тут!

– Вона залишає дітей батькові, – обережно кажу я, – напевно, має право.

Я вже шкодую про те, що ми перейшли на «ти» і про те, що вона-таки змусила мене говорити про це. Моя думка в цьому випадку не означає нічого. А відносини з Тамарою я псувати не хочу.

– У всіх є права! У всіх! І тільки я тут не маю ніяких прав! – обурюється Тамара.

На кухню заходить Семен Михайлович. Він спокійний і доброзичливий. Я дивлюся на нього поглядом вірного пса і чекаю вказівок. Він, видно, відчуває моє німе запитання і каже спокійно і лагідно:

– Елю, все йде просто чудово. Ви молодець. Організація – на вищому рівні. Всі дуже задоволені.

Взагалі-то ми не намагалися влаштувати тут діловий захід, де можна було б говорити про «прекрасну організацію», але я розумію, що він хотів сказати – просто він звик висловлюватися такою діловою мовою.

– Дякую, ми стараємося, – лепечу я.

– Тамарочко, Алла збирається йти, – каже Семен Михайлович, – Ти не хочеш попрощатися?

У цьому питанні концентруються всі його почуття – власництво по відношенню до Тамари, впевненість по відношенню до ситуації, стриманість і (мені хочеться так думати) повага по відношенню до мене.

– Ти вважаєш, це потрібно? – питає Тамара.

– Я вважаю, це буде доречно – якщо господиня будинку попрощається з гостею, – підкреслює він, як би підказуючи їй, як потрібно себе поводити.

– Якщо ти так думаєш ... – Тамара скромно опускає очі і надягає на себе маску милої маленької дівчинки.

Я дивлюся на Семена Михайловича, не знаючи, чи потрібно мені виходити, щоб сказати «до побачення» його колишній дружині. Але він не помічає мого погляду, а, можливо, він і сам не знає, як мені потрібно вчинити – у нього ж не було до мене економок.

Вони виходять з кухні.

V

Через деякий час сюди заходить Алла. Вона, з певним зусиллям здирає з обличчя чарівну посмішку і робить видих.

– Ну ось, – каже вона, – з усіма попрощалася, тепер хочу вам сказати пару слів.

Я напружуюся всередині, але намагаюся не показати цього. Семен Михайлович сказав мені, що все прекрасно, значить так і є!

– Вас, здається, Оля звуть? – питає вона.

– Еля, – відповідаю я.

– Ельвіра?

– Елеонора.

Я не дуже люблю своє ім'я і тому використовую короткий варіант. Моя подруга, на ім'я Катя Іванова, ніколи мене в цьому не розуміла. Але зараз мені приємно вимовити своє повне ім'я – з таким іменем я можу не мати прізвища, як королева.

Алла підіграє мені.

– Ого, в руках каже вона, – як красиво. Ви знаєте, була така актриса...

– Дузе, – підказую я.

На обличчі Алли написано подив від того, що я знаю ім'я актриси. У мені починає говорити моя вчительська жилка – нехай ця розкішна дама знає, що я вмію не тільки ганчірку

в руках тримати.

– Я рада, Елечко, що ви працюєте тут, – задушевно каже мені Алла. – Я сподіваюся, що ви подбаєте про Ніку і Вадика.

«Про бідних діток», – подумки додаю я.

– Я не можу розраховувати, що Тамара приділить їм належну увагу, – продовжує Алла і я помічаю, що вона ретельно підбирає слова – вона ж не знає, що я скажу Тамарі. – Дітей у неї немає, і я не впевнена, що вона зможе брати участь у їх вихованні. Семен Михайлович зайнятий, – Алла перераховує мені причини, чому я повинна піклуватися про її дітей, яких вона кидає для того, щоб пожити в Парижі. – В будинку, як я бачу, ще багато чого треба зробити. Я думаю, ви впораєтесь. Особливо мене хвилює Ніка – вона звикла жити на широку ногу, і це мене турбує. Я все-таки сподіваюся, що Семен буде достатньо часу проводити з дітьми...

Алла театральнo притискає мою руку до своїх грудей.

– Елечко, пообіцяйте мені, що ви подбаєте про моїх дітей!

– Звичайно, я постараюся, – кажу я і не знаю, чи можу я витягнути свою руку з її чіпких пальців.

Нехай для вас це буде не просто обов'язком, – наголошує Алла, – полюбіть їх! Їм було непросто, коли ми розлучалися. У нас вже все позаду. Ми пробачили одне одного. Але діти...

Я розумію, що весь цей спектакль розрахований на мою наївність. Навряд чи я зможу ПОЛЮБИТИ цих «дітей».

– Для вас це тільки робота, я розумію, – знову зітхає Алла, – але я благаю... я благаю вас, пам'ятайте, що в цьому

будинку є люди, яким ви потрібні...

Я постараюся, – ще раз кажу я і вона виходить, змахуючи неіснуючі сльози з сухих вій.

Вона прекрасна! Вона «зробила» мене, як дівчинку, не виходячи з ролі.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «Литрес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на Литрес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.